

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 227/2025-39

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom Mgr. Dávidom Štefankom, Povožnícka 18, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 6T/29/2013 a jeho rozsudku z 30. mája 2018, postupu Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 23To/60/2020 a jeho uzneseníu zo 16. februára 2021 a postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3Tdo/5/2022 a jeho uzneseníu z 29. novembra 2023 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 28. júla 2024 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj porušenia čl. 49 ústavy postupom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6T/29/2013 a jeho rozsudkom z 30. mája 2018 a postupom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 23To/60/2020 a jeho uznesením zo 16. februára 2021 a porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj porušenia čl. 49 ústavy postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3Tdo/5/2022 a jeho uznesením z 29. novembra 2023. Navrhuje všetky napadnuté rozhodnutia zrušiť a priznať mu náhradu trov jeho právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol napadnutým rozsudkom okresného súdu sp. zn. 6T/29/2013 z 30. mája 2018 uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a), ods. 4 písm. b) a ods. 5 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona, za ktorý bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 8 rokov, na ktorého výkon bol zaradený do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň mu bol podľa § 76 ods. 1 a § 78 ods. 1 Trestného zákona uložený ochranný dohľad v trvaní 1 roka.

3. Krajský súd uznesením sp. zn. 23To/120/2018 z 23. apríla 2019 podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie sťažovateľa ako nedôvodné zamietol. Rovnako boli zamietnuté aj odvolania príslušnej prokurátorky a ďalších troch obvinených. Označené rozhodnutie súdu druhého stupňa najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 4Tdo/61/2019 z 25. februára 2020 na základe mimoriadneho opravného prostriedku sťažovateľa v dovolacom konaní zrušil a prikázal krajskému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

4. Po opätovnom prerokovaní veci krajský súd napadnutým uznesením sp. zn. 23To/60/2020 zo 16. februára 2021 znova odvolanie sťažovateľa ako nedôvodné zamietol.

5. Následné dovolanie sťažovateľa najvyšší súd uznesením sp. zn. 3Tdo/5/2022 z 29. novembra 2023 podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ predovšetkým popiera spáchanie skutku, za ktorý bol všeobecnými súdmi odsúdený a podľa jeho presvedčenia bol za vinného uznaný nezákonným spôsobom.

7. Tvrdí, že svojím konaním nenaplnil všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu krádeže. Nesprávnu právnu kvalifikáciu skutku považuje za najzávažnejšiu chybu celého trestného konania. Je toho názoru, že skutok mal byť právne kvalifikovaný ako sprenevera, na ktorej ale svoju účasť popiera. Vysvetlil, že tovar (elektronika) bol v ■■■■■ naložený (na kamión) prepravcovi, ktorý sa ho teda nezmocnil spôsobom napíňajúcim objektívnu stránku trestného činu krádeže, ale bol mu dobrovoľne zverený.

8. Za problematickú považuje argumentáciu krajského súdu, že ho usvedčujú „najmä“ výpovede svedka a ďalšieho obžalovaného, avšak žiadne ďalšie relevantné dôkazy, ktoré by preukazovali spáchanie trestného činu krádeže sťažovateľom, v tomto trestnom konaní nie sú.

9. Navyše konanie, ktoré mu bolo pripisované za vinu, malo mať povahu rozpredávania elektroniky, avšak žiadne dôkazy nenasvedčovali v dostatočnej miere, že mal odcudziť cudziu vec tým, že sa jej zmocnil.

10. Závery všeobecných súdov sú podľa sťažovateľa arbitrárne a neudržateľné a napadnuté rozhodnutia nedostatočne odôvodnené.

11. Porušenie základného práva na obhajobu sťažovateľ nachádza v tom, že súdy prvého a druhého stupňa sa absolútne nezaoberali jeho vyjadreniami, ktoré vyznievali ako dôkaz v jeho prospech. Na ich základe mal a mohol krajský súd dokazovanie doplniť potrebnými dôkazmi, čo však neurobil. Pokiaľ teda v rámci svojho vyjadrenia k odvolaciemu konaniu napádal, že skutok bol

nesprávne kvalifikovaný, krajský súd sa mal vysporiadať s touto jeho argumentáciou. Ak tak neurobil, porušil jeho právo na obhajobu.

12. S názorom krajského súdu o nedôvodnosti navrhovaného ďalšieho dokazovania (či bol tovar zabezpečený colnou uzáverou) sťažovateľ nesúhlasí, pretože toto bolo dôležité z hľadiska právnej kvalifikácie skutku. Dokázanie zisťovanej skutočnosti iba dvoma výpoveďami bolo nedostatočné. Tým, že odvolací súd návrh neakceptoval, porušil právo sťažovateľa na obhajobu. Súčasne bolo druhostupňové rozhodnutie založené na dokazovaní, ktoré nebolo vykonané zákonným spôsobom.

13. Najvyššiemu súdu sťažovateľ vytýka, že dovolanie odmietol podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku napriek tomu, že toto bolo riadne podložené konkrétnymi dôvodmi podľa § 371 Trestného poriadku.

14. Dovolací súd podľa sťažovateľa pochybil, keď sa obmedzil iba na odkazy na svoju predchádzajúcu argumentáciu a argumentáciu iných súdov bez toho, aby sa náležite vysporiadal s konkrétnymi námietkami sťažovateľa. Nevenoval tak dostatočnú pozornosť a priestor na zohľadnenie a analyzovanie nových a konkrétnych dôvodov uvedených v dovolaní. Právna istota a spravodlivosť vyžadujú, aby každý právny argument predložený sťažovateľom bol riadne preskúmaný a posúdený, a nie len formálne odmietnutý na základe iných rozhodnutí, ktoré nie sú v plnej miere aplikovateľné na daný prípad. Tento prístup narušil dôveru v spravodlivé rozhodovanie súdov a viedol k nespravodlivému a nezákonnému rozhodnutiu.

15. Porušenie základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi sťažovateľ nachádza v skutočnosti, že miestom spáchania trestného činu, za ktorý bol odsúdený, bolo mesto [REDACTED] pretože tam došlo k naloženiu odcudzenej elektroniky na kamión. V takom prípade bol príslušným na prejednanie veci Okresný súd Trnava v prvom stupni a Krajský súd v Trnave ako súd odvolací.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

16. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základných práv základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj porušenia čl. 49 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6T/29/2013 a jeho rozsudkom z 30. mája 2018 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 23To/60/2020 a jeho uznesením zo 16. februára 2021 a porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj porušenia čl. 49 ústavy postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3Tdo/5/2022 a jeho uznesením z 29. novembra 2023.

III.1. K namietanému porušeniu práv postupom a rozhodnutím okresného súdu:

17. V súvislosti s namietaným postupom a rozhodnutím okresného súdu ústavný súd uvádza, že systém ochrany základných práv a slobôd zaručených ústavou a ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich zo záväznej medzinárodnej zmluvy je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám, resp. ľudským právam a základným slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 127 ods. 1 a čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné

za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd, resp. ľudských práv a základných slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Všeobecné súdy sú tak ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Z tohto dôvodu je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (II. ÚS 13/01). Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd vo vzťahu k námietkam týkajúcim sa označeného postupu a rozsudku okresného súdu konštatuje existenciu procesnej prekážky brániacej prerokovaniu tejto časti ústavnej sťažnosti, ktorou je nedostatok právomoci ústavného súdu. Trestný poriadok zakotvujúci inštitút odvolania (ako riadneho opravného prostriedku) poskytuje priestor aj na uplatnenie námietok týkajúcich sa pochybení konajúceho prvostupňového súdu potenciálne predstavujúcich zásahy do základných práv a slobôd. Rozhodovanie o tomto opravnom prostriedku patrí vždy druhostupňovému súdu. Sťažovateľ disponoval možnosťou uplatniť svoje námietky o prípadnom pochybení prvostupňového súdu prostredníctvom odvolania, ktoré aj využil. Ochranu jeho základným právam zaručeným ústavou a právam zaručeným dohovorom bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť krajský súd. Táto skutočnosť vylučuje právomoc ústavného súdu preskúmať námietky sťažovateľa uplatnené proti postupu a konečnému rozhodnutiu okresného súdu o vine a treste sťažovateľa.

18. Preto, vychádzajúc z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ktorý nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (II. US 1/95, II. US 21/96), ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti (proti postupu a rozsudku okresného súdu) už pri jej predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K namietanému porušeniu práv postupom a rozhodnutím krajského súdu:

19. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie ním v ústavnej sťažnosti označených práv postupom a rozhodnutím odvolacieho súdu, ku ktorému malo v súhrne dôjsť tým, že v predmetnej trestnej veci nekonal miestne príslušný súd, že skutok nebol správne právne kvalifikovaný, že nebolo vyhovené návrhu na doplnenie dokazovania, ústavný súd poznamenáva, že tieto námietky tak, ako ich formuloval v ústavnej sťažnosti sťažovateľ, predniesol v rovnakom rozsahu aj v dovolaní, o ktorom konal a rozhodoval najvyšší súd. Aj v tomto prípade tak právomoc najvyššieho súdu poskytnúť ochranu základným právam sťažovateľa predchádza oprávneniam ústavného súdu, a to vzhľadom na už spomenutý princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 *in fine* ústavy.

20. Aj keď dovolanie sťažovateľa bolo uznesením najvyššieho súdu odmietnuté podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, keďže bolo zrejmé, že neboli splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku, podľa názoru ústavného súdu sa dovolací súd ochrane práv sťažovateľa (najmä práva na spravodlivé súdne konanie) venoval v takej miere, ktorá splnila všetky atribúty pre naplnenie podstaty, účelu a významu princípu subsidiarity, a teda v takom rozsahu, pre ktorý bolo možné prijať záver, že aj v súvislosti s touto časťou ústavnej sťažnosti existuje dôvod na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.3. K namietanému porušeniu práv postupom a rozhodnutím najvyššieho súdu:

21. Ústavný súd v prvom rade pripomína, že nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (*mutatis mutandis* I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

22. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obdobne aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy).

23. Súčasťou obsahu práva na spravodlivé súdne konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania.

24. Do obsahu uvedených práv však nepatrí právo účastníka (strany) konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom je možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (*mutatis mutandis* I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

25. Z opísaných hľadísk ústavný súd pristúpil aj k posúdeniu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ktorým podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 23To/60/2020 zo 16. februára 2021 o zamietnutí odvolania proti prvostupňovému odsudzujúcemu rozsudku zamietol.

26. Najvyšší súd predovšetkým konštatoval, že argumentácia sťažovateľa k dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. a), b), h), i) a j) Trestného poriadku bola totožná s jeho argumentáciou z predchádzajúceho dovolania (z 5. júna 2019) proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 23 To/120/2018 z 23. apríla 2019. Tomuto skôr podanému dovolaniu v identickej trestnej veci najvyšší súd v časti vyhovel, keď rozsudkom sp. zn. 4Tdo/61/2019 z 25. februára 2020 uznesenie odvolacieho súdu zrušil z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku. V skoršom rozsudku sa pritom najvyšší súd vysporiadal aj s ostatnými dovolacími dôvodmi, ktoré sťažovateľ rovnako namietal už skôr, pritom rozsah aj obsah (z pohľadu vecného vymedzenia) vytýkaných chýb k uvedeným dovolacím dôvodom bol totožný s aktuálne posudzovaným dovolaním.

27. V tejto súvislosti dovolací súd odkázal na svoje rozhodnutie sp. zn. 1 TdoV 15/2017 z 11. júna 2019 uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 51/2021, v zmysle ktorého záverov ak je podané dovolanie proti právoplatnému rozhodnutiu vydanému v novom konaní po tom, ako bolo skoršie rozhodnutie v danej veci v dovolacom konaní zrušené, je dovolací súd povinný sa vecne vysporiadať len s takými námietkami, ktoré neboli predmetom predchádzajúceho dovolacieho konania, a teda ktoré nanovo vyvstali po jeho predchádzajúcom kasačnom rozhodnutí v novom konaní a rozhodnutí, a tiež s takými, ktoré síce boli predložené dovolaciemu súdu už skôr, ale tento sa s nimi vecne nevysporiadal, nie však z dôvodu, že by ich opomenul, ale preto, že bude potrebné sa s nimi vysporiadať v rámci novootvoreného konania, a napadnuté rozhodnutie zrušil pri konštatovaní opodstatnenosti inej námietky, ktorá primárne odôvodňovala nezákonnosť rozhodnutia a vylučovala prieskum ostatných námietok (napr. rozhodnutie nepríslušného súdu alebo súdu v nezákonom zložení). Je tomu tak z dôvodu, že dovolací súd nemôže preskúmať zákonnosť a odôvodnenosť svojho skoršieho rozhodnutia, keďže proti nemu nie je opravný prostriedok prípustný (§ 392 ods. 2 Trestného poriadku).

28. S prihliadnutím na uvedené najvyšší súd v súvislosti s namietanými dovolacími dôvodmi podľa § 371 ods. 1 písm. a), b), h), i) a j) Trestného poriadku preto iba odkázal na svoje predchádzajúce rozhodnutie z 25. februára 2020, v ktorom sa s identicky vytýkanými chybami vysporiadal tak, že tieto nenapĺňali žiaden z dovolacích dôvodov.

29. Za nenaplnený najvyšší súd považoval aj sťažovateľom uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pretože sťažovateľ neuviedol žiadnu vytýkanú chybu, ktorú by bolo možné pod označený dôvod subsumovať.

30. Pokiaľ išlo o právnu kvalifikáciu stíhaného skutku, najvyšší súd odkázal na presne konkretizované časti odôvodnení tak prvostupňového a druhostupňového rozhodnutia, ako aj svojho skoršieho dovolacieho uznesenia (sp. zn. 4Tdo/61/2019 z 25. februára 2020), z ktorých zjavne vyplýva, že sa konajúce súdy s argumentáciou sťažovateľa v tomto smere zjavne zaoberali a riadne vysporiadali. Podstatnou pre záver o spáchaní trestného činu krádeže (nie sprenevery) bola

skutočnosť, že došlo k odcudzeniu a následnému prisvojeniu si tovaru (elektroniky) z uzavretého a zabezpečeného úložného priestoru kamióna prekonaním jeho stien a colnej uzávery.

31. Ani námietku o nevysporiadaní sa s návrhmi na doplnenie dokazovania najvyšší súd nepovažoval za dôvodnú, keďže sťažovateľ ani jeho obhajca v návrhu na doplnenie dokazovania neuviedli konkrétny dôkazný prostriedok, ktorý by mohol vyvrátiť súdmi konštatované zistenia týkajúce sa zabezpečenia tovaru colnou uzáverou. Namietal síce nedostatočne zistený skutkový stav, keď výpovede ďalšieho obvineného a svedka hodnotil ako nedostatočné, avšak potrebu doplniť dokazovanie nepodporil žiadnym dôkazným prostriedkom, v dôsledku čoho nebolo možné jeho vyjadrenie po obsahovej stránke hodnotiť ako riadne prednesený návrh na výkon dôkazov (sám konkrétny dôkaz súdu nepredložil ani neidentifikoval, resp. nekonkretizoval dôkazný prostriedok, ktorým by taký dôkaz mohol byť získaný na účel jeho vykonania).

32. Oporu v spise podľa najvyššieho súdu nemalo ani tvrdenie sťažovateľa, že odvolací súd sa nevysporiadal s jeho návrhmi na doplnenie dokazovania na verejnom zasadnutí 16. februára 2021. Krajský súd návrh (obhajcu) odmietol uznesením, z ktorého bol zrejmý dôvod takéhoto postupu. Odvolací súd uviedol, ktoré skutočnosti považoval za dokázané a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení dôkazov a aj v prípade konkretizovanej skutkovej okolnosti (neexistencie colnej uzávery) odkázal na výpovede ďalšieho obvineného a svedka, ktoré hodnotil ako vierohodné.

33. Za týchto okolností naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku podľa najvyššieho súdu nebolo možné konštatovať.

34. Napokon najvyšší súd k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku sťažovateľovi pripomenul, že ho nie je možné vykladať v rozpore s jeho logickým a materiálnym významom či účelom tak, že pôjde o prípady, keď súd dôkaz nevykonal. Ozrejmil, že súd nie je povinný vykonať dôkazy, ktoré strany nenavrhlí, a tiež nemusí vykonať ani tie dôkazy, ktoré strany síce navrhli, ale súd ich nepovažuje za rozhodné a dôležité pre spravodlivé rozhodnutie (§ 272 ods. 3, § 2 ods. 10 a 11 Trestného poriadku), a napokon súd nemusí vykonať ani tie dôkazy, ktoré strany síce navrhli, ale „neskoro“ (§ 240 ods. 3 Trestného poriadku) alebo neprejavili reálnu snahu o ich vykonanie (§ 240 ods. 4 Trestného poriadku). Sťažovateľ v dovolaní však neuviedol žiadny dôkaz, ktorý by mal byť získaný alebo vykonaný nezákonným spôsobom, a neuviedol ani žiadnu skutočnosť, na základe ktorej by bolo možné vyvodiť, že odvolacie rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

35. Z uvedenej rekapitulácie jednoznačne vyplýva, že najvyšší súd sa všetkými pre rozhodnutie o dovolaní sťažovateľa podstatnými tak skutkovými, ako aj právnymi otázkami súvisiacimi s predmetom ústavnej sťažnosti zaoberal a na tieto dal dostatočné a presvedčivé odpovede. Poukázal na zistené skutkové okolnosti veci a na tieto aplikoval príslušnú právnu úpravu. Z hľadiska zachovania ústavnoprávnej ochrany základných práv sťažovateľa je pritom podstatné, že najvyšší súd svoj názor náležite odôvodnil, jeho odôvodnenie je logické, založené na rozumných úvahách, podporené účinnou právnou úpravou a adekvátnou akceptovanou judikatúrou. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu ako celok zodpovedá požiadavke na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, a teda nie je v žiadnom prípade arbitrárne alebo nepreskúmateľné, prípadne v zjavnom vzájomnom rozpore či urobené v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou a účinnou právnou úpravou.

36. Argumentáciu sťažovateľa preto nebolo možné vyhodnotiť ako takú, ktorá by bola spôsobilá spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov najvyššieho súdu. Odmietnutie dovolania sťažovateľa bolo založené na racionálnom a ústavne konformnom výklade relevantnej právnej úpravy, ktorý nepopiera jej účel a podstatu a na základe ktorého bol ustálený dôvod na odmietnutie dovolania.

37. Všeobecné súdy sa riadne a zákonne súladným spôsobom v súlade so zistenými skutkovými okolnosťami vysporiadali aj s konkrétnou námietkou sťažovateľa o vykonaní jeho trestného stíhania miestne nepríslušnými súdmi a preto aj nezákonnými sudcami. Najvyšší súd už v predošlom dovolacom rozhodnutí (z 25. februára 2020) citoval zodpovedajúce ustanovenia trestných kódexov (§ 12 Trestného zákona a § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2 a 3 a § 20 Trestného poriadku), z ktorých miestna a vecná príslušnosť okresného súdu (a tým aj odvolacieho krajského súdu) vzhľadom na skutkovú situáciu evidentne vyplývala. Prihliadajúc na zistenie, že k dokonaniu stíhaného skutku došlo v Novom Meste nad Váhom (kde bol tovar z kamióna vyložený, uskladnený a následne rozpredávaný), dovolací súd aproboval príslušnosť konajúcich súdov tak prvého, ako aj druhého stupňa. Ak teda v aktuálne napadnutom dovolacom rozhodnutí najvyšší súd poukázal na už ním skôr prijaté závery k tejto otázke, nemožno to v žiadnom prípade kvalifikovať ako neprípustný zásah do základného práva sťažovateľa na zákonného sudcu.

38. K výčitke sťažovateľa o nedostatočnosti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia dovolacieho súdu vzhľadom na ním uplatnené odkazovanie na predošlé rozhodnutia ústavný súd poukazuje na svoju stabilnú judikatúru (napr. III. ÚS 241/07, III. ÚS 271/07, I. ÚS 92/08, II. ÚS 131/08, IV. ÚS 41/08, IV. ÚS 149/08, III. ÚS 293/2015, I. ÚS 216/2020, I. ÚS 447/2024), v zmysle ktorej je takýto spôsob formulácie odôvodnenia akceptovateľnou alternatívou a z hľadiska jeho preskúmateľnosti ho ústavný súd považuje za prípustný, pretože obsah predchádzajúcich rozhodnutí vydaných v tej istej veci je stranám trestného konania známy (ich oznámením, dorúčením).

39. V sentencii krajského súdu, že sťažovateľa usvedčujú „najmä“ výpovede svedka a ďalšieho obžalovaného, avšak žiadne ďalšie relevantné dôkazy, ktoré by preukazovali spáchanie trestného činu krádeže sťažovateľom v tomto trestnom konaní, neboli produkované, ústavný súd z hľadiska ochrany základných práv sťažovateľa „problematickosť“, ako to vníma sťažovateľ, nenachádza. Okrem toho, že výpoveď dotknutého obžalovaného bola podporená výpoveďou ďalšej svedkyne – manželky obžalovaného (čo potom svedčí o opodstatnenosti použitia slova „najmä“) – bolo z celkového kontextu odôvodnenia uznesenia krajského súdu v tejto časti možné s porozumením vyčítať, v akom význame označené slovo bolo použité, teda že z vykonaných dôkazov práve tieto mali podstatný význam pre rozhodnutie o vine sťažovateľa. Táto námietka sťažovateľa je tak zjavne neopodstatnená, nevyžadujúca si reakciu dovolacieho súdu a napokon ani zásah zo strany ústavného súdu.

40. Rovnako tvrdenie sťažovateľa, že dôkazy nenasvedčovali v dostatočnej miere, že mal odcudziť cudziu vec tým, že sa jej zmocnil, nemá z ústavnoprávneho hľadiska opodstatnenie. Už krajský súd (a pred ním okresný súd) jasne a zreteľne opísal konanie jednotlivých obžalovaných, ako sa na spáchaní skutku podieľali a z ktorých dôkazov to vyplynulo. Malo ísť o dobre vopred zorganizovanú a dohodnutú skupinu najmenej piatich páchatel'ov s rozdelenými úlohami. Ani v tomto prípade si teda ochrana základných práv sťažovateľa jednoznačne nevyžadovala korekciu v dovolacom konaní najvyššieho súdu.

41. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd nezdieľa názor sťažovateľa, že sa dovolací súd konajúci v danej trestnej veci nezaoberal jeho námietkami. Z rozhodnutia najvyššieho súdu jednoznačne vyplýva, že na jeho argumentáciu reagoval, avšak nevyhodnotil ju v súlade s jeho predstavou. To však samo osebe nemôže a ani nepredstavuje neprípustný zásah do základných práv sťažovateľa. Je zrejmé, že konajúce súdy (okresný súd, krajský súd a napokon aj dovolací súd) brali na zreteľ všetky, pre rozhodnutie vo veci samej relevantné skutočnosti, na základe ktorých následne vec právne posúdili a rozhodli.

42. Jasným a zrozumiteľným spôsobom najvyšší súd prezentoval, prečo nepovažoval sťažovateľom uplatnené dovolacie dôvody za splnené. Jeho závery pritom neodporujú príslušným právnym normám a zjavne ani jeho ustálenej judikatúre.

43. Je zrejmé, že v ústavnej sťažnosti uplatnená argumentácia sťažovateľa je v podstate len opakovaním jeho predchádzajúcej dovolacej argumentácie, v rámci ktorej okrem iného polemizuje so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodneniach rozhodnutí prvostupňového a druhostupňového súdu, a je výlučne výrazom jeho odlišného skutkového a právneho hodnotenia veci, aké zastávajú všeobecné súdy, do posúdenia ktorého ústavný súd nie je ani oprávnený, ani povinný vstupovať (m. m. III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010).

44. Na základe uvedeného ústavný súd nenašiel medzi namietaným porušením práv sťažovateľa a uznesením najvyššieho súdu takú príčinnú súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o porušení sťažovateľom namietaných práv. Vo veci konajúci súd sa dovolaním riadne zaoberal, prijaté rozhodnutie je adekvátne odôvodnené a právne závery nejavia známky excesu či svojvoľnosti. Na základe uvedených skutočností ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

45. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. apríla 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu